

# РЕШЕНИЕ

№ 5544

гр. София, 11.02.2026 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на 16.01.2026 г. в следния състав:

ПРЕДС  
ЧЛЕ

при участието на секретаря Ива Лещарова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **11584** по описа за **2025** година докладвано от съдия Пламен Панайотов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1, изр.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във вр. с глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба, подадена от Главна дирекция „Охрана „ , представлявана от главен комисар Г. Ж. – главен директор, срещу Решение № 9919от 21.03.2025г., постановено по административно дело № 9023/2024г. по описа на АССГ, 21 състав.в ЧАСТТА, с която Главна Дирекция „Охрана” при Министерство на правосъдието е осъдена да заплати на Н. П. Р. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 195 лв., представляваща обезщетение за претърпени вследствие нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС неимуществени вреди, изразяващи се в изтърпени неудобства по време на транспортирането му на 17.06.2022 г. от затвора – [населено място] до затвора [населено място] с микробус на ответника с рег. [рег.номер на МПС] , ведно със законната лихва върху посочената сума от момента на предявяване на исковата молба 12.09.2024 г. до окончателното изплащане.

Касационният жалбоподател счита решението в обжалваната част за неправилно, поради необоснованост и нарушение на материалния закон. На първо място счита, че липсва незаконосъобразно поведение на администрацията, което да се е отразило неблагоприятно в правната сфера на лицето. На следващо място счита, че съдът не е установил причинно-следствена връзка между твърдените от ищеца в исковата молба болки и страдания и

твърдените незаконни действия или бездействия на служителите на ГДО. По същество моли да се отмени обжалваното решение и да се отхвърли изцяло иска на лицето.

В съдебно заседание, касаторът, редовно призован, не се представлява.

Ответникът- Н. П. Р. , редовно призован за съдебно заседание, се явява лично и се представлява от адв. И. . Двамата пледират за неоснователност на касационната жалба и изразяват становище , че присъдения от първоинстанционния съд размер на обезщетението за нисък.

Софийска градска прокуратура се представлява от прокурор К., която изразява становище за основателност на касационната жалба.

Административен съд - София-град, VI касационен състав, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбата доводи и като съобрази разпоредбата на чл.218 АПК, приема следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл.211, ал.1 АПК 14 - дневен срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба от Н. П. Р. – изтърпяващ наказание ЛС в затвора С. срещу ГД"Охрана" – Министерство на правосъдието, с която се иска да бъде осъден ответникът да му заплати сумата от 4500 лева, ведно със законната лихва от датата на завеждане на иска до пълното ѝ изплащане, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в следствие на изтърпени неудобства по време на транспортирането му на 17.06.2022 г. във времето от 8.30 часа до 11.45 часа от затвора – [населено място] до затвора [населено място] с микробус на ответника с рег. [рег.номер на МПС] .

В исквата молба се твърди, че ищецът по време на посоченото транспортране е бил в бус в клетка с големина около 0. 45 см на 0. 45см на 190см и поради едрото му телосложение – 186 см височина и 130 кг тегло, превозът за него е представлявал изтзание, седалката била счупена и му била тясна. Не можел да се движи, защото бил с пранги, колан и белезници. Няколко включен климатик, ищецът страдал от изтърпване на крайниците и потене. Здравословното му състояние се влошило и седмици след превоза се налагало да приема болкоуспокояващи медикаменти. Сочил, че транспортирането му било в противоречие с международните стандарти за транспортране на лица, лишени от свобода. Позовава се на чл. 3 от ЕКЗПЧОС и решения на ЕСПЧ.

Постъпил е писмен отговор на исквата молба, като в него се заявява становище за недопустимост и неоснователност на исквата претенция. Ответникът сочи, че ищецът не е представил доказателства относно незаконосъобразни актове, действия и бездействия на органи на държавата или на длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, с което да се ангажира отговорността по ЗОДОВ. Твърди, че искът не е насочен срещу специализиран орган по изпълнение на наказанията съгласно изискванията на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС. Излага доводи, че по време на конвоирането автомобилът е бил с работеща климатична инсталация и ищецът не се е оплаквал от условията, както и че не е представено медицинско предписание, което да налага Н. Р. да бъде конвоиран при специални условия.

От фактическа страна се установява следното :

В изпълнение на заповед № 3-576/16.06.2022г. на директора на РД "Охрана – С. " лишеният от свобода Н. Р. е конвоиран на 17.06.2022 г. по маршрут от затвора [населено

място] до затвора [населено място] със специализиран автомобил /СА/ И. Д. с рег. [рег.номер на МПС] .

Специализираният автомобил, с който е конвоиран ищеца, е регистриран в КАТ – съгласно Наредба № I -45 от 24.03.2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства.

Към датата на конвоирането СА И. Д. с рег. [рег.номер на МПС] има издаден годишен технически преглед, че е годен за експлоатация, има застраховка на местата на максималния брой пасажери. Съгласно приложеното към материалите по делото Удостоверение за техническа изправност от 17.05.2024 г. седящите места в СА са 18 +1. За преустройството на автомобила в специализиран е издаден Протокол от 04.06.2015 г. от Изпитвателна лаборатория "Т." /л. 77/. Според Протокола на Т. е извършена промяна на броя на местата от 14+1 на 18+1. Помещението за конвоирани лица е изменено, като е обособено едно общо помещение за десет конвоирани лица и отделно от него четири единични. В помещението има и две отделни седалки за конвоиращи служители.

Съгласно Удостоверение от 08.06.2015 г. от Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" /л. 74/ за изменение на конструкцията на регистрирано пътно превозно средство, на основание на което е регистриран в КАТ- СДВР превозното средство отговаря на приложимите технически изисквания на Наредба №Н-3 от 18.02.2013 г. за изменение в конструкцията на регистрираните пътни превозни средства, и индивидуално одобряване на пътни превозни средства, регистрирани извън държавите – членки на ЕС или друга държава – страна по Споразумението за ЕИП, издадена от Министерство на транспорта.

Във връзка със здравословното състояние на ищеца към материалите по делото също така е приложено Заключение от 05.12.2024г. на д-р А. А. от Медико-диагностична лаборатория по ядреномагнитен резонанс „Русев“ ЕООД С. /л. 114/, съгласно което ищецът страда от „дегенеративна ставна и дискова болест на гръбначния стълб от спондилозен и остеохондрозен тип. Дискова херния на ниво С-5 и С-6. Патологична позиция на гръбначния стълб“.

С оглед установеното по делото съдът е извършил преглед на правото на Европейският съюз и практиката на Европейският съд по правата на човека.

На база установените данни съдът е намерил, че независимо, че специализираните автомобили, с които е бил превозван ищеца номинално са отговаряли на всички технически и нормативни изисквания за извършване на такъв вид транспорт, липсата на предпазни колани или друго техническо средство, което да не позволява телата на конвоираните лица да се движат в различни посоки по време на движението на автомобила, е могло да предизвика и в случая е предизвикало физически болки за ищеца на 17.06.2022г., както и че органите на ГД Охрана е следвало, с цел избягването на жестоко, нечовешко или унижително отношение към тези лица, да намерят подходящ технически начин, чрез който да бъде предотвратено евентуалното нараняване на транспортираното лице при внезапно спиране на автомобила или при възникване на пътен инцидент. В заключение адм. съд е преценил, че исквата претенция на Н. Р. е частично основателна, като я е уважил в размер на общо 195лв. и е отхвърлил същата в останалата част до пълния предявен размер.

Решението в осъдителната част е НЕПРАВИЛНО, поради нарушение на материалния закон и необоснованост.

При така изложената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи: Съгласно разпоредбата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС „държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3“, който в своята ал. 1 предвижда, че тези лица „не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение“. Според чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС „за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност“. Правилно в оспорения акт е посочено, че от установените факти се обуславя осъществяването на нарушение по чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС във връзка с чл. 3 от ЕКПЧ. Това е така, защото по време на транспортиране от един затвор до друг лицето, лишено от свобода, също изтърпява наложеното му наказание, като времето за транспортиране не се изважда от периода на наказанието, което търпи. Следователно органите, които осъществяват транспортирането, макар и непосочени изрично в ЗИНЗС като специализирани органи по изпълнение на наказанията, имат характера на такова. В този смисъл е и чл. 250, ал.8 от ЗИНЗС във връзка с чл. 391, ал.3, т.6 от ЗСВл, който предвижда в случаите на ал. 7, какъвто е процесния, конвоирането да се извършва от служители на Главна дирекция "Охрана", като при необходимост може да се поиска съдействие от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона, и настъпила, в резултат на нарушението, неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на оборима презумпция, въведена с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС. В този смисъл на доказване подлежи и причинно-следствената връзка между нарушението на чл. 3 ЗИНЗС и настъпилата в патримониума на ищеца неимуществена вреда. За квалифицирането на едно действие от страна на административен орган или длъжностно лице от администрацията като незаконосъобразно, е необходимо да съществува нормативно установено задължение за изпълнение на това действие, което да не е изпълнено според нормативните изисквания. Дори и да не се докаже незаконосъобразно действие на конкретно длъжностно лице от състава на ГДО, е достатъчно за претърпяването на неимуществени вреди поставянето в условия в противоречие с изискванията по чл. 3 ЗИНЗС. В този смисъл и отговорността е обективна, безвиновна.

Съгласно чл. 391, ал.8 от ЗСВл организацията и реът за осъществяване на конвойната дейност се определят с инструкция на министъра на правосъдието. Към датата на транспортирането – 17.06.2022г., такава инструкция не е имало, но са действали Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на главна дирекция „Охрана“, утвърдени със заповед на министъра на правосъдието и приложени по делото. Тези правила предвиждат конвоирането на лица, лишени от свобода, да се извършва със специализирани автомобили, оборудвани съгласно Приложение №4 към правилата. Според т.1 от това приложение в тях се обособяват помещения за конвоирани

лица, осигурени с едностранно заключващо устройство на вратите и неподвижно закрепени места за сядане, а според т.9 – и с верига с белезници и конвоен колан. Според чл.18, ал.6 от правилата при конвоиране на особено опасни за бягство лица, изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“ за срок над 10 години, лица, планирали, правили опит или осъществили бягства, задължително се поставят специални колани с фиксирани белезници на ръцете и допълнително белезници на краката, и се конвоират индивидуално в специализиран автомобил или в индивидуални клетки на специализиран автомобил.

В случая Н. Р. попада в посочената категория на лица, лишени от свобода, поради което правилно и в съответствие с правилата е транспортиран в индивидуална клетка, оборудван със съответните белезници и фиксиращо устройство. Посочената индивидуална клетка е обособена в съответствие със съответните стандарти за транспортиране на такива пътници. Съгласно чл.2, ал.1, т.5 от Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г. за изменение в конструкцията на регистрираните пътни превозни средства и индивидуално одобряване на пътни превозни средства, регистрирани извън държавите - членки на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство наредбата не се прилага за изменение в конструкцията на ППС, които са проектирани и произведени за конвоиране на обвиняеми, подсъдими, на лица с постановена мярка за неотклонение задържане под стража или на лица, изтърпяващи наказание лишаване от свобода. От доказателствата по делото - протокол № 15210001-06 от 04.06.2015г. на изпитвателна лаборатория Т. и удостоверение за изменение в конструкцията на същото МПС № А004622 от 08.06.2015г. на ИА „АА“, става ясно, че процесният автомобил не е проектиран и произведен за конвоиране на лишени от свобода лица. Същият е стандартен микробус И., в който са направени изменения в конструкцията с цел транспорт на такива лица. Следователно този автомобил не попада в ограничението по чл.2, ал.1, т.5 от Наредба № Н-3 от 18.02.2013 г. и същата се прилага. Посочените протокол и удостоверение установяват съответствие на измененията в конструкцията с техническите изисквания на наредбата. Същите са посочени в чл.7 от нея, като възражението на Н. Р. е относно липсата на пространство, съответно на предвиденото в Регламент (ЕС) № 1230/2012 на Комисията от 12 декември 2012 г. относно размерите на ППС. Доколкото техническото съответствие с тези правила е установено с писмени доказателства, нарушения на изискванията на посочения регламент може да бъде установено само посредством заключение на съдебно-техническа експертиза. В случая такова липсва, поради което доказателствената им сила не е оборена. По делото не са ангажирани никакви доказателства за претърпяното от г-н Р. неудобство при транспортирането предвид едрото му телосложение и заболяванията на гръбначния стълб. Твърденията в исковата молба, че автомобилът, с който бил превозен, бил известен сред затворниците като „катафалка“, „ковчег“, че бил един от най-старите в ГДО, както и описанието на обособената клетка като размер, материал, на състоянието на седалката, климатика и др., не са доказани. В първото по делото заседание г-н Р. е направил доказателствени искания в тази посока, които са уважени от съда, но в следващото сз сам ги е оттеглил. Поради това твърденията му са останали недоказани, при доказателствена тежест за същия, съобразно правилото на чл. 170, ал. 1 от АПК. От това следва, че ГДО не е извършила действието по транспортиране в нарушение на приложимите правила, т.е. не е налице първата предпоставка за основателност на иска.

Действително пътуването с поставени белезници на ръцете и краката, свързани с фиксиращо устройство, както и придвижването по този начин,

включително до съдебната зала, винаги причинява неудобство. Това неудобство обаче няма характера на вреда, доколкото същото произтича от Правилата за конвоиране, действали към този момент. Аналогичен текст на този по чл. 18, ал.6 от тях е предвиден и в чл.17, ал.7 и 8 от действащата към момента ИНСТРУКЦИЯ № И-1 от 30.09.2022 г. за организацията и реда за осъществяване на конвойната дейност от Главна дирекция "Охрана". Разпоредбите са предвидени с цел минимизиране на риска от бягство на осъдени лица за тежки престъпления за дълъг срок лишаване от свобода или доживот, които с оглед тяхната личност и поведение, чрез оценка на риска, са идентифицирани като потенциално опасни за бягство. В случая обществения интерес надделява над личния и създадените неудобства са съответни на посочените по-горе обстоятелства. Доколкото транспортирането е било с цел явяване на лицето пред съд, подобни неудобства могат да бъдат избегнати чрез изрична молба от негова страна за участие в съдебното производство чрез видеоконферентна връзка. От това следва, че претърпените неудобства при транспортирането нямат характера на вреди, т.е. не е налице и втората предпоставка за основателност на иска.

При липса на първите две предпоставки е безпредметно обсъждането на причинна връзка между транспортирането и причинените неудобства. Липсата на всички елементи от фактическия състав на разпоредбата на чл. 284, ал. 1 във връзка с чл. 3 ЗИНЗС води до извод за основателност на жалбата на Главна дирекция „Охрана“ при МП и неоснователност на жалбата на Н. Р.. По тези доводи и аргументи, касационната инстанция заключава, че оспореното съдебно решение като неправилно следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което да се отхвърли изцяло иска на Н. П. Р. срещу ГДО, предявен за сумата от 4500лв. обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от транспортирането му с микробус на ГДО на във времето от 8.30 часа до 11.45 часа на 17.06.2022г. от затвора – [населено място] до затвора [населено място] с микробус на ответника с рег. [рег.номер на МПС] .

По изложените съображения, Административен съд София-град, VI-ти касационен състав, на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС,

**Р Е Ш И :**

**ОТМЕНЯ** Решение № 9919 от 21.03.2025г., постановено по административно дело № 9023/2024г. по описа на АССГ, 21 състав в ЧАСТТА, с която Главна Дирекция „Охрана“ при Министерство на правосъдието е осъдена да заплати на Н. П. Р. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 195 лв., представляваща обезщетение за претърпени вследствие нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС неимуществени вреди, изразяващи се в изтърпени неудобства по

време на транспортирането му на 17.06.2022 г. от затвора – [населено място] до затвора [населено място] с микробус на ответника с рег. [рег.номер на МПС] , ведно със законната лихва върху посочената сума от момента на предявяване на исковата молба 12.09.2024 г. до окончателното изплащане.

**ОТХВЪРЛЯ** исковата молба на Н. П. Р. срещу Главна Дирекция „Охрана” при Министерство на правосъдието за сума в размер на 195 лв., представляваща обезщетение за претърпени вследствие нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС неимуществени вреди, изразяващи се в изтърпени неудобства по време на транспортирането му на 17.06.2022 г. от затвора – [населено място] до затвора [населено място] с микробус на ответника с рег. [рег.номер на МПС] , ведно със законната лихва върху посочената сума от момента на предявяване на исковата молба 12.09.2024 г. до окончателното изплащане. Решението е окончателно.